

SLOVENE

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . „ 28.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . „ 13 „
za trikrat . . . „ 10 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
enostolpna pettivrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Današnja številka obsega 12 strani

Česa je zdaj najbolj ireba.

Balkansko vprašanje se vleče kakor morska kača. Od jeseni leta 1912 pa do danes ni konca vznemirjenja, ki pretresa najbolj našo državo. Vse naše politično in gospodarsko življenje je vsled tega nenormalno, ljudstvo pa je nekam deprimirano in pesimistično. Časniki ne govorijo o drugem nego o bližnji nevarnosti zopetne vojske, eni, kakor da bi si je želeli, drugi bolj v strahu.

Če pogledamo dejanski položaj, pa moramo reči, da to prerokovanje sloni na precej slabih nogah. Bulgarija si res želi nazaj Makedonije, Turčija bi rada obdržala otoke in ji je tudi za Solunom hudo žal, toda prva je do kraja oslabiljena, da sama od sebe še leta in leta ne more misliti na vojsko, druga pa nima denarja, tako da niti uradniki že dolgo niso dobili plače. Zveza med obema državama je tudi riskirana reč, ker sta to dve državi, kojih interesi na Balkanu si povsod le nasprotujejo. In, kar najbolj za mir govori, je to, da ostale balkanske države ne dopuščajo kršitve bukareškega miru, naj bodo potem med seboj zvezane po alijanci ali samo po golem prijateljstvu. Rumunija smatra sedanje razmerje sil na Balkanu kot najbolj ugodno zanj in je bo zato skrbno varovala. Vojska proti nameram in volji Rumunije, ki je po slepoti svojih slovanskih sosedov postala prvi in odločujoči činitelj na Balkanu, pa bi bila blaznost.

Vprašanje je le, če imajo Srbija, Grčija in Rumunija agresivne namene. To vprašanje se more z vso gotovostjo zanikati. Srbija Avstrije res ne mara, a tudi zelo krvavi na ranah izza zadnjih dveh vojsk, bo imela čez glavo opravlja v novoosvojenih pokrajinah in bo morala zmiraj paziti na maščevanje željno Bulgarijo in na Albanec. Njena zveza z Grčijo ima izključno samo namen zavarovati posest Makedonije proti njima skupnim nasprotnikom. Z Rumunijo pa je itak le v prijateljskem razmerju glede ohranitve sedanjega stanja na Balkanu brez vsakih drugih obveznosti.

Zato smo za lep čas lahko mirni. Vznemirjanje javnosti, kakor je goji predvsem gotove vrste bojaželjno časopisje, je nepotrebno in škodljivo. Sedanja razdelitev meja na Balkanu nam sicer ne more biti popolnoma všeč, toda

naše življenjske koristi niso prizadete in teritorialnih pridobitev na Balkanu se je naša država po izrečni konstataciji grofa Berchtolda odpovedala. Albanija, za katero smo se v prvi vrsti prizadevali, je osnovana, naša gospodarska pot do Soluna pa je tudi sigurna, kakor pač more biti. Račune, ki jih imajo Balkanci izven tega okvira med seboj, naj pa le sami poravnajo in zato lahko z Bismarckom rečemo, da Štip in Kočane niso vredne kosti enega našega grenadirja.

Ostane Rusija. Kakor stoje danes stvari na Balkanu, kjer drug na drugega pazi, se Rusija v vojsko z nami in Nemčijo ne more spuščati. To more le tedaj riskirati, če ustvari zvezo vseh balkanskih držav — ne vpoštevši morebiti edino Turčije — na to pa lahko še dolgo čakamo, mi in Rusi. Vrh tega ima Rusija rešiti še v svoji notranjosti kup agrarnih in drugih gospodarskih vprašanj in se tudi primerno oborožiti, zakaj ne dreadinght ne armadni zbori se ne osnujejo s potezo peresa, ampak je treba leta in leta, da se taka telesa organizirajo in začno prav funkcionirati. Kar se pa tiče tiste pravoslavne propagande, je to bolj nagajanje, kakor je nagajanje, če Avstrija podpira ukrajinsko gibanje v Rusiji. Sicer pa nikakor ni izključeno, da Avstrija in Rusija, če obe svoje stališče napram Balkanu druga drugi enkrat pošteno pojasnita in se na podlagi načela: Balkan Balkancem! (odkritosrčno mišljenega) sporazumeta, postaneta zopet najboljši prijatelji.

Če ne — kar bi bilo zelo obžalovati — se nam seveda ne more zameriti, ako se pripravljamo. Le eno se mora pri tem poudarjati, da kanoni in bajoneti še niso vse. Naša država se bo lahko najhujšega navala ubranila in največjim nasprotnikom kljubovala, če bo znotraj zdrava in čila. To pa bo le, če bodo njeni narodi zadovoljni. Zvestoba, udanost in ljubezen se ne da izsiliti, in če tega ni, so zastoj tako dreadinght kakor kazenski paragrafi. To je naša država poskusila v Lombardiji in Benečiji. Zato bi moral zdaj imeti pri nas notranji minister ravno toliko besede kakor zunanji in vojni. Zadnji čas je, da se Avstro-Ogrska reformira. Dela je dosti. Na Koroškem se imajo ustanoviti slovenske šole, kakor in kjer jih zakon zahteva, v Istri je treba odločno in resno napraviti laški hegemoniji konec in ustvariti pameten sporazum, da Slovenci in Hrvati pridejo do ravnopravnosti, v

Dalmaciji se mora povzdigniti gospodarstvo in ljudstvo vzgajati k politični resnosti, mesto da se vzdržuje malenkostni policijski in špiceljski sistem, Hrvatoma je treba pomagati, da dosežejo vsaj to, kar jim že po nagodbi gre, zlasti da se gospodarsko od Ogrske emancipirajo, treba je zadovoljiti Rumune in Slovahe in česa je nam Slovenecem tudi na Kranjskem še treba, itak vemo. In kar se tu glede na Jugoslovane zahteva, je najmenj, kar se mora v interesu države same zahtevati. Sicer pa se zdi, da ne omenjamo velikih škandalov na Ogrskem, da v naši državi tudi glede funkcioniranja uprave kot take ni več vse v redu in če je res, da je Canadian Pacific družba izdala samo za podkupovanje uradništva v državi štirinajst milijonov v treh letih, kakor je dejal v hrvaškem saboru poslanec Zagorac, potem meče to zelo slabo luč tudi na našo polovico.

Če bi gotovi listi poleg sedanje takozvane ruske nevarnosti obravnavali tudi potrebo notranje preosnove avstrijske države, potem bi ne imeli ničesar več pripomniti.

Iz včerajšnje seje kranjskega deželnege zbora.

Nov ubožni zakon.

Samostalni predlog poslanca Škulja in tovarišev glede nujne reforme občinskega zakona za uboge in ubožnega zaklada.

Sedanji ubožni zakon kranjski že davno ne odgovarja več zahtevam po primerni oskrbi ubogih ter racionalni upravi ubožnega premoženja. Predlagam: Deželnemu odboru se naroča, da čimprej izdela načrt novega našim razmeram odgovarjajočega ubožnega zakona in upravljanja ubožnega premoženja.

Cesta Mlaka—Tenetiše.

Samostalni predlog poslanca Zabreta in tov. za preložitve deželne ceste Mlaka—Tenetiše in izvršitev te zgradbe v tekočem letu; ravno tako za znižanje klancev v Hrašah—Smlednik.

Zatvornice na dolenskih železnih.

Samostalni predlog poslanec: Povše, dr. Lampe, Vehovec in tov. v zadevi zatvornic na železničnih progah Dolenskih.

Pred dnevi se je prigodila na prelazu deželne ceste čez Dolensko železniško progo pri Zatičini nezgoda. K sreči se pri tej nezgodi ni zgodila nobena poškodba, le voz je ves razbit. Enake nezgode se dogajajo večkrat. Z ozirom na bližno prihod-

nost, ko bodo po dovršeni Belokranjski železnici osebni vlaki hitreje vozili in jih bo baje tudi večje število, bo morala uprava železnice skrbeti za večjo varnost voznikov in ljudi.

Zato predlagamo:

Dež. odboru se naroča, da opozori železniško ministrstvo na te nedostatke ter da vse potrebno ukrene, da se bodo vsaj na vseh prelazih čez železnično progo, z velikim prometom vozov, napravile zatvornice.

V form. oziru predlagamo, da se ta predlog odkáže uprav. odseku.

Pospeševanje sitarstva.

Samostojni predlog posl. Jarca in tovarišev zaradi pospeševanja sitarstva pri sklepanju novih trgovinskih pogodb.

V občini Strazišče se je ohranila do danes domača sitarska obrt, ki daje krog 1000 delavcem zaslužka. Ker je pa za zimnate sitarske izdelke v mnogih državah določena neprimerno visoka uvozna carina, propada ta obrt. Zgodilo se je to po prizadevanju železninskih industrijcev, da ti laže konkurirajo s siti iz žice. Za vzgled bodi navedeno, da znaša carina v Italijo, kamor gre velik del eksporta, samo 30 fr. za 100 kg (to je ca. 1/5 vrednosti), na Francosko pa ca. 8% in v Belgijo celo 15% vrednosti. Ko bi se znižala carina na Francosko, v Belgijo, Srbijo, Bulgarijo in na Španijo, bi se s tem na novo povzdignila sitarska obrt.

Zato predlagamo podpisani:

Visoki deželni zbor skleni:

C. kr. vlada se pozivlja, naj se pri sklepanju novih trgovinskih pogodb ozira zlasti tudi na domačo sitarsko obrt in skuša za sitarske izdelke pri tujih državah doseči kar najnižjo uvozno carino.

Prašičorejska postaja v Belikrajini.

Samostalni predlog poslanec: Mihelčiča, Dermastije in Jarca glede ustanovitve prešičjerejske postaje v Belikrajini.

Ker bi prešičjereja v Belikrajini posebno dobro uspevala in posestnikom veliko prinašala, predlagajo podpisani sledeče.

Visoki deželni zbor skleni:

Deželnemu odboru se naroča, da potrebno ukrene, da se v Belikrajini ustanovi prešičjerejska postaja, na kateri naj se za poskušnjo upelje takozvano »pikasto pleme« (Turopolsko).

Preskrba vode za Retje.

Samostalni predlog poslanca Škulja in tovarišev glede preskrbe pitne vode za vas Retje v Loškem potoku. Vas Retje šteje nad 120 hišnih števil. Nekateri posamni gospodarji so oskrbljeni z lastnimi kapni-

LISTEK.

Albanski notabil.

Priobčil dr. Leopold Lénard.

V Trstu sem sedel zvečer v kavarni »Balkan«, se dolgočasil in čakal na vlak. Zagledali so me gospodje narodnjaki ter vzeli med sebe; govorili smo o narodnosti in edinosti ter se navduševali za boj za narodne pravice. Reševali smo vsa vprašanja, ki so bila ravno na dnevnem redu, med njimi je pa v današnjih dneh seveda na prvem mestu častitljiva in starodavna Albanija. Jaz sem nastopal kot goreč in odkritosrčen prijatelj Albancev.

»Brez dvoma mora tičati v tem narodu silno veliko življenjske sile,« sem govoril. »Do nedavna ni Evropa skoraj še ničesar vedela o njih. Komaj pa so zadobili priliko, da se pokažejo pred svetom, že vzbujajo občno pozornost. Pomislite samo, koliko imajo notablov. Cela albanska država šteje nekaj čez osemstotisoč prebivalcev, toda notablov imajo vse polno, da bi lahko z njimi preskrbovali celo Evropo. Po cellem svetu pošiljajo svoje notable, pa jim jih nikdar ne zmanjka. Tu čitam v časnikih, da so se neki albanski nota-

bli pojavili v Bukareštu, ob istem času so nastopili drugi v Parizu, v Rimu, v Benetkah, v Londonu, v Budimpešti itd. se prikazujejo, nastopajo in zopet zginejo. Na Dunaju so kakor doma ter se prikaže albanski notabel, kadar ga kdo potrebuje. »Preša« poroča, da je njen dopisnik imel intervju z albanskim notablom, katerega je našel v obednici brzovlaka na progi iz Budapešte na Dunaj ter ga spoznal po močnejših brkih. Poročevalec »Reichspost« je imel istega dne pogovor z albanskim notablom, na katerega je zadel v neki oštariji v Hietzingu »Beim Heurigen«. Notabel mu je v velikih potezah začrtal politiko bodoče albanske države in »Reichsposta« je prinesla pogovor na prvi strani z velikimi črkami. Danes je še pekel kostanj v Carigradu ali svažil čevlje pred kolodvorom v Trstu, jutri si bo zavihal brke, obul čevlje in položil na glavo klobuk ter se kot albanski notabel peljal čez Dunaj v Potsdam k Wiedu, da dobi nekaj od onih petinasedemdeset milijonov mark, katere upa dobiti princ od evropskih velesil.

Prišel je čas za odhod, poslovim se od prijaznih gospodov narodnjakov ter odhitim na kolodvor.

Mnogo sem se že vozil po svetu, a silno redkokdaj sem zadel na družbo,

ki bi me vsaj nekoliko zanimala. Splošno so železniški potniki dolgočasni in prozaični, da se Bogu usmili, in najbolje storiš, ako se nikdar ne spustiš z nobenim v pogovor. Slednjič sem prišel do prepričanja, da so ljudje najbolj dolgočasne stvari božje na svetu, zlasti tisti ljudje, s katerimi se srečujemo v vlakih.

Zdaj sem pa vendar zagledal moža, ki me je zanimal. Imel je lepe brke, kodrasto glavo in močno pest. Močna pest je v naših demokratičnih časih veliko vredna, lepi brki so pa tudi dobro priporočilo. Znan mi je slučaj, da je bil nekdo izvoljen za poslanca, samo zato, ker je imel lepe velike mušace.

Mož me pogleda, tudi jaz sem moral zanimati njega, kajti njegovi pogledi so bili vedno bolj dolgi in so se obračali proti meni zaporedoma. Slednjič se možak pritisne k meni ter me vpraša:

»Vi pišete?«

»Če treba, tudi pišem.«

Možak naredi sladak obraz kot kakšen zavarovalni agent ter nadaljuje:

»Ali bi hoteli napisati od mene intervju?«

Pogledam moža začudeno ter ga vprašam:

»Ali ste politik?«

Po zunanosti bi lahko smatral moža za mešetarja, ki se je oblekel v praznično obleko. K večjemu bi mogel biti poljuden poslanec, pripadajoč oni parlamentarni skupini, ki po potrebi uganja obstrukcijo, skrbi za reklamo med volilci, nikakor pa vodilna politiška oseba, ki daje intervju.

»Seveda sem politik. Sedaj potujem na Dunaj, če treba, pojdem tudi v Rim, potem pa v Potsdam k princu Wiedu. Ako blagovolite sprejeti od mene intervju, vam povem vse podrobnosti. Naj bo za vas, dam intervju ceneje, s 5 odstotki popusta. Saj veste, konkurenca je huda, albanskih notablov pa vedno več.«

Pogledam začudeno in rečem:

»Torej vi ste albanski notabel?«

»Da, sedaj sem albanski notabel, poprej sem pa svažil čevlje v Trstu na vogalu ulice Benvenuto Cellini.«

»Pa ste res rodom Albanec?«

»Kaj bi ne bil! Moj oče je bil težak in je nosil vreče na ladje v Valoni. Doma je bil pa iz Kalabrije.«

»Veste kaj,« mu rečem, »pravega intervjuja od vas ne morem vzeti, ker jaz nisem za veliko politiko. Ako se pa hočete med potjo z mano nekoliko razgovarjati ter mi pripovedovati o vaši obrti, bom vesel ter vam rad plačam guljaš in pivo na prvi postaji.«

trebne predpoizvedbe, kar se pa bo čimprej zgodilo.

Z ozirom na velike razdalje posameznih vasi in povsem kraški značaj sveta, bi stroški skupnega vodovoda neprimerno narasli, tako da bo menda najboljše kazalo, da se ti kraji preskrbe z vodo potom napajališč iz zasebnih kapnic, kakor se to deloma že izvršuje v metliškem okraju.

Odgovor dež. glavarja na interpelacijo posl. Mazzelleta in tov. v zadevi poprave črnomeljskega vodovoda.

O nedostatkah na črnomeljskem vodovodu je poročalo že županstvo mestne občine Črnomelj. Po tem sporočilu primanjkuje v mestu Črnomelj še vedno vode, dasiravno po priklopitvi novih studencev priteče toliko vode v črnomeljski rezervar, da jo pride za mesto Črnomelj po 108 litrov na prebivalca na dan, to je mnogo več, kakor se jo po splošnih skušnjah potrebuje. Če v rezervar doteka voda ne pride v Črnomelj, bo iskati vzrok na cevni progimogoče tudi v nepravilni delovrbi. Vsled tega ima dež. stavbni urad naročilo, da takoj na spomlad ob nastopu za to ugodnega časa vodovod natančno preišče in dožene nedostatek.

Odgovor dež. glavarja na interpelacijo posl. dr. Ravnikarja in tov. v zadevi zakonskega načrta o obrtnih nadaljevalnih šolah.

Dež. odbor je bil že pred tremi leti sklical anketo, ki se je imela baviti v vprašanju naj se li obrtno nadaljevalno šolstvo na Kranjskem uredi zakonitim potom. Ta anketa pa, katere so se poleg drugih merodajnih faktorjev udeležili tudi c. kr. nadzorniki obrtnih nadaljevalnic, je po vsestranskem temeljitem razmotrivanju predmetnega vprašanja prišla do zaključka, da za Kranjsko ne kaže še ustanoviti takega zakona.

Povdarjalo se je, da so pri nas za tak zakon razmere še premalokostne, povdarjalo dalje, da bi se morala z zakonom uvesti tudi dolžnost za ustanavljanje obrtnih nadaljevalnih šol, čemur bi se prebivalstvo ponekod morda ustavljalo, — povdarjalo, da je določiti pravo podlago za obligatorično uvedbo obrtnih nadaljevalnih šol jako težko, — povdarjalo pred vsem tudi, da bi z obligatoričnim uvedenjem obrtnih nadaljevalnic znatno narasli stroški, ki bi zadeli deželo in njeno prebivalstvo.

Da si je deželni odbor spriču vsega tega nekoliko pomišljal, predložiti visoki zbornici tozadevni zak. načrt, je umevno in sicer tembolj, ker ga je dejstvo, da razen Nižavstrijskega, kateremu se je v najnovšem času pač pridružila še Solnograška, nobena dežela še nima takega zakona in da celo kronovine s tako razvito obrtjo kakor sta Češka in Šlezija, doslej nista občutile potrebe za tak zakon — navajalo k prevrednosti.

Navzlic temu pa dež. odbor zadeve ni puščal v nemar. Sedanj referent za obrtne zadeve dr. Zajec je iz lastne iniciative odredil zbiranje tozadevnega gradiva, nakar ga je dež. odbor s posebnim sklepom pooblastil, da stvar proučava in o uspehu poroča.

Gotovo je potrebno, da se zadeva vsestransko preudari in zlasti tudi finančno stran tiste primerno vpošteva.

Po določitih solnograškega zakona, ki ga omenja interpelacija, nosi od zadevnih stroškov dežela 50%, v dotični šolski okoliš vsolane občine 10%, k temu pridejo pa še prispevki, ki zadenejo neposredno dotične obrtnike. Iz tega je razvidno, da postane breme, ki bi ga povzročilo obrtno nadaljevalno šolstvo za prebivalstvo lahko prav občutno.

voljenja organizacije. Samo kvalificirane osebe se sprejemajo v organizacijo. Ker je razvoj organizacije albanških notablov velike važnosti za avstro-ogrsko monarhijo, naj da država organizaciji podporo in vsakemu članu pokojnino po tridesetih letih delovanja. Zahtevamo tudi svobodno avdijenco za vse albanske notable pri vsakem ministru in vsakem sekcijskem šefu, ne da bi bilo treba zanj šele prositi. Za vsako avdijenco se določi minimalni honorar, ki se notablu od dotičnega ministra ali sekcijskega šefa takoj izplača na roko. Minimalni honorar mora na vsak način biti višji kakor so potni stroški. Slednjič smo tudi sklenili, da se v interesu organizacije albanških notablov smejo samo pristni Madžari nastavljeni za avstrijske konzule in poslanike na Balkanu. Toda nikar ne poročajte, da sem pri organizaciji. Za sedaj bi mi še moglo škoditi na Dunaju. Ko prodam na Dunaju, se obrnem drugam in potem mi bo vse eno, kako me imajo zapisanega dunajski gospodje.

Jaz sem seveda rade volje gospodu notablu obljubil, kar je želel. Moral sem izstopiti, gospod notabel se je pa peljal dalje s svojimi interviui na cesarski Dunaj in jaz sem mu želel veliko sreče.

Vsekakor se mi vidi, da dež. odbor stvar še nadalje temeljito proučuje. O uspehu bo dež. odbor visoki zbornici eventualno v prihodnjem zasedanju poročal ter stavlil primerne predloge.

Volična reforma za kranjski deželni zbor.

Seja odseka za volilno reformo dne 21. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Dr. Lampe je po dogovoru s strankami sklical sejo odseka za volilno reformo za danes dopoldne. Nadaljevala se je generalna debata izza zadnje seje.

Dr. Ravnihar je v imenu narodno-napredne stranke ponovil splošne zahteve in nato se je razvila debata o porazdelitvi mandatov.

Dr. Ravnihar izjavi, da narodno-napredna stranka ni principiellno proti povečanju števila mandatov v kmečki kuriji, ako se sorazmerno poveča tudi število v mestni kuriji.

Grof Barbo izjavi, da je njegova stranka načeloma proti pomnožitvi mandatov. Če bi se pa volilna reforma omogočila samo s tem, da se število mandatov pomnoži, bi se njegova stranka v to vdala pod pogojem, da se razmerje njegove stranke ne spremeni v zbornici. Zahtevala bi torej tudi povečanje svojih mandatov, a ne za veliko posestvo, ampak bi se zadovoljila s tem, da se pomnoži zastopstvo Nemcev v kmečki kuriji. Ustvari naj se čisto nemški mandat v kmečki kuriji. Druga zahteva je, da se primerno izpremeni sekuriteta klavzula.

Na vprašanje dr. Pegana, kaj je precizna zahteva narodno-napredne stranke, izjavlja dr. Ravnihar, da hoče narodno-napredna stranka imeti dva nova mandata.

Grof Barbo izjavi, da njegova stranka zahteva en mandat za kočevske Nemce pod pogojem, da se število mandatov sploh pomnoži za štiri. Ako se število mandatov pomnoži za več kot štiri, zahteva njegova stranka dva nova mandata.

Predsednik dr. Lampe konstatira, da stoji torej sedaj proti predlogu S. L. S., da naj dobi večina štiri mandate, predlog manjšine (narodno-napredne stranke in Nemcev), da naj dobi tudi manjšina štiri mandate.

Poslanec Ribnikar zahteva, da se vsak izmed novih deset volilnih okrajev splošne kurije razdeli na dva dela; tako naj dobe Nemci v kočevskem okraju svoj mandat v kmečki kuriji. Izmed dveh novih mandatov, ki jih zahteva narodno-napredna stranka, naj bi bil eden za industrialne kraje.

Grof Barbo izjavi, da mu je predlog poslanca Ribnikarja jako simpatičen. Seja se prekine.

Ko se seja zopet otvori, stavi deželni glavar dr. Šustersič posredovalni predlog, da naj voli deset kmečkih okrajev po dva poslanca, enega kurija mest in trgov in enega ekscindirani Kočevarji, kakor že obstoji za državni zbor.

Poslanec Ribnikar izjavi, da njegova stranka v to privoli. »Ne bomo nemškim sodeželanom jemali mandatov. Priznavamo, da je kočevski okraj dovolj velik in da odpade zadostno število volilcev na en mandat. Narodno-napredna stranka akceptira nasvet deželnega glavarja v tem oziru in se izjavi tudi za ekscindiranje nemškega okraja. Ne more pa odnehati od zahteve, da bi se dvajset kmečkih volilnih okrajev, ki so posest S. L. S., ne razdelilo.«

Grof Barbo izjavi, da mu je tudi ta izjava poslanca Ribnikarja jako simpatična. Glede kmečkih okrajev pa se ne more izjaviti sam; prepusti to zastopnikom S. L. S. Seja se prekine.

Po posvetu izjavi dr. Pegan v imenu S. L. S., da je Ribnikarjeva zahteva nesprejemljiva.

Ribnikar izjavi, da je razdelitev kmečkih okrajev, katere zastopa S. L. S., pogoj, brez katerega narodno-napredna stranka v nobeno volilno reformo ne privoli, kajti narodno-napredna stranka ne dopusti, da bi se mandati S. L. S. petrificirali, ampak hoče, da naprednost prodre tudi v teh okrajih.

Predsednik dr. Lampe izjavi, da je spriču te zahteve nadaljno obravnavanje brez pomena.

Kot poročevalec za zbornico se izvoli dr. Pegan.

Deželni glavar dr. Šustersič izrazi željo, naj bi se popoldne vršila še ena seja. Tej želji odsek pritrdi.

Seja je sklicana na 4. uro popoldne.

Dnevne novice.

Deželni zbor. Klubova seja S. L. S. je trajala včeraj ob 4. ure popoldne do pol 12. ure ponoči. Obravnaval se je proračun. Danes ob pol 10. ure je zboroval upravni odsek.

Klub deželnozborskih poslancev S. L. S. ima svojo sejo v torek ob 9. uri dopoldne.

Nečuten naroden škandal v odseku za volilno reformo. Koliko narodnosti imajo naši mladini, je uprav z mladinsko brezobraznostjo danes v odseku za volilno re-

formo pokazal poslanec Ribnikar. Predlog S. L. S. meri na to, da se ustvari štiri čisto slovenski mandati v kranjski deželni zbornici. V današnji seji je grof Barbo zahteval, da se morajo pomnožiti tudi nemški mandati. S. L. S. je seveda zavzela odklonilno stališče. V splošno začudenje pa se je danes v seji poslanec Ribnikar v imenu narodno-napredne stranke izjavil za nemški volilni okraj, da bi si zagotovil pomoč Nemcev za liberalne zahteve. Poslanec Ribnikar je celo prevzel vlogo zagovornika nemških teženj, ker je skušal stvarno dokazati, da imajo kočevski Nemci pravico do posebnega mandata v kmečki kuriji. Ko je Ribnikar tako ustregel nemški zahtevi, pa je izjavil, da gre ves boj liberalne stranke proti S. L. S. Kot conditio sine qua non je postavil načelo, da se morajo vsi kmečki volilni okraji S. L. S. razdrobiti v 20 majhnih okrajev, da bi bilo mogoče liberalcem v kakšnem okraju prodreti, kar je izključeno pri sedanjih razdelitvi. Tako je pokazala liberalna stranka, da je pri vsaki priložnosti pripravljena izdati slovensko narodnost iz sovraštva proti S. L. S. Spominjamo se dogodkov v odseku za volilno reformo leta 1908. Takrat je dr. Tavčar privolil v mestni skupini, glede katere je imela narodno-napredna stranka prosto roko, da se Ribnica odloči od Kočevja. Tako je prišlo do čudne anomalije, da imajo vsa slovenska mesta in trgi na Dolenjskem 1 poslanca, mesto Kočevje pa samo zase tudi enega. Dr. Tavčarja lahko imenuje kočevsko mesto za častnega Nemca in isto čast si je zaslužil sedaj Adolf Ribnikar v kočevskih kmečkih občinah.

Liberalci v šoli. Včeraj je bil zopet dan, ko so liberalci v deželnem zboru dobili nekaj potrebnega pouka. Nevednost in nerednost liberalnih poslancev bo zopet zabeležena v bukvicah, iz katerih bodo naši zanamci kdaj dobili sliko liberalnih poslancev. Le glejmo:

Mazelle in beton. Za krški most se je slo. Pri modernih gradbah mostov se rabi beton, ker je najtrdnješe gradivo, primerno ceno, tudi za monumentalne zgradbe. V naši deželi ni pametnega človeka, ki bi namesto betona priporočal les. To je pa storil poslanec dolenjskih mest, napredni Mazelle. Vstal je in govoril za leseni most. Z galerije so strme gledali na tega nazadnjaškega moža. Tedaj pa vstane poslanec Zurec ter mu lepo in nazorno kakor samo on zna, dopoveduje o trpežnosti lesenih mostov, lepoti lesenih ograj i. dr. reči. Vsa zbornica se je zabavala.

Ribnikar ne zna najnavadnejših računov in tudi pratike ne pozna. Živinozdravnik Ribnikar vodi agrarno krilo v liberalni stranki. Včeraj je primarširal s številkami in trdil: kranjska živina je vredna 50 milijonov, in ker je cena padla za 10%, je tedaj pol milijona manj vredna. To je govoril v zbornici dne 20. svečana in pri tej priliki omenil sledeče: včeraj dne 18. t. m. itd. Poslanec Hladnik, ki je menda edini še obračunal strokovnjaka Ribnikarja, je ob teh točnih podatkih in računih se prijel za glavo in spregledal bahaško »strokovnjaštvo«. Vstal je in prilično izjavil: Strokovna izvajanja poslanca Ribnikarja mi čisto nič ne imponirajo. V svojih izvajanjih je pokazal, da ne zna pravi računati; ker je trdil, da je 10% od 50 milijonov kron pol milijona, ko vendar vsak boljši abecedar zna izračunati, da je to pet milijonov. Kar se tiče trditve, da je bilo včeraj 18. svečana, moram temu nasproti konstatirati, da so vse pratike kazale 19. svečana. — Liberalne poslance so neljubo dirnile suhe konstatacije Hladnikove. Tudi ti so izgubili vero v svojega »strokovnjaka«.

Liberalni agrarci v svitu resnice. Ribnikar ima ob vsaki priliki v ustih »malega« kmeta, povzdigo kmetijstva i. dr. To so stvari, proti katerim je vsak liberalci za se in cela liberalna stranka. Drobniču se je to preneumno zdelo, šel je v omaro po zapisnik iz leta 1910 in čital iz govorov liberalnih poslancev sledeče: »Ako vprašamo po vzrokih draginje, so po mojem mnenju vzroki le ti: V prvi vrsti prenapeta agrarna politika v Avstriji. Vsa politika v Avstriji je navita na agrarsko kopito. — Meje naj se odpro za uvoz živine in drugih živil, s tem bo največ pomagano! Jaz konstatiram, da ni res, da bi bil naš kmet na robu propada.« In tako naprej. — Zabavno je bilo gledati, kako so se liberalcem trgale agrarne krinke z obrazov.

Liberalni prijatelji avtonomije. Vedno imajo polna usta ljubezni do avtonomije: Hinaščina! Tam jo hočejo varovati, kjer jim je prav. Če jim ne ugaia, prodajo avtonomijo tudi nemškemu Volksratu. Naj se ne pozabi, kako so s svojimi pritožbami na upravno sodišče mestni avtonomiji odvzeli odkazovanje stonice na trgu, podeljevanje vseučiliških ustanov, upravo vseučiliškega zaklada! Sedaj bi šli radi naprej: Turk in drugi liberalni poslanci so v deželnem zboru stali predlog, naj se požarno-polijski red izpremeni tako, da

se odkaže podeljevanje podpor iz gasilskega zaklada okrajnim glavarstvom. Ne bo nič iz tega! Turk bi avtonomijo dežele rad skrčil samo zato, da potrošita liberalna gasilna društva, ki so jim rekli, da se bo požarno-polijski red izpremenil tako, da se odvzame razdeljevanje gasilskih podpor deželnemu odboru. — Preko samoostojnega (?) predloga Turka in drugih liberalcev — na dnevni red.

Veledostojni poslanec dr. Ravnihar je bil v včerajšnji seji nekoliko razburjen. Vjzel se je, ker se je očitalo Ribnikarju upravičeno denuncijstvo. Kajpada so se delali liberalci nekoliko ogorčene. Celo dr. Ravnihar je silil v osprejje in kričal nekaj o dostojnosti. Tedaj mu je pa poslanec Jarc zaklical: »Vi pa le tiho! Vi nimate pravice govoriti o dostojnosti! Dr. Korošec Vam je pred pričami zagrozil, da pride s pasjim bičem na Vas, ako boste še lagali o njem v »Slov. Narodu.«

Kmetje nas kličejo na pomoč! Tako je dr. Ravnihar v čerajšnji seji deželnega zbora klical, ko je »naprednim« poslancem naš Drobnič dopovedoval, naj le S. L. S. in nje poslancem prepuste skrb za kmeta. Kdo pa so ti isti kmetje? Samo par njih za primero: Pucelj, Kržišnik, postojunski Gašpari, zagorski Taufer, kranjski Pavšler, metliški Fleischmann, kandijski Pirc in drugi. Gospodje liberalni poslanci, le pomagajte tem! So pomoči res potrebni iz raznih vzrokov.

Prijatelji kmeta. V deželnem zboru štajerskem se je odlikoval voditelj štajerskih liberalcev zopet s svojim nasprotstvom proti težnjam kmečkega stanu. Ko so slovenski poslanci predlagali, naj se njihov predlog za obrtne olajšave odkaže odseku, vstal je izmed vseh poslancev edini dr. Kukovec ter govoril proti. Seveda je dobil takoj zaslužen kazni, kajti ko je omenjal, da govori tudi v imenu liberalnih kmetov, se mu je zakrohotala vsa deželna zbornica. Vsa zbornica ima tudi o liberalnih kmetih višje mnenje, nego ga je izrazil dr. Kukovec. Liberalni stranki bo zdaj zopet zelo neljubo, da je njen voditelj ustrelil takega kozla, toda tako se dogaja redno, kadar ga pustijo govoriti. Pokaže se vedno na najbolj neroden način kot neprijatelj kmeta.

Kaj pravi »Slovenski Dom« o kmetih. »Slov. Dom«, ki se imenuje prijatelj kmetov, je v 7. letošnji številki zapisal o naših kmetih sledečo sodbo: »Naš kmet je še nedorasel šolar, ki ga treba šele vzgojiti, da bo kdaj kot stan samostojen.« Torej naš kmet nima še razuma, ni še zrel, ampak mu je treba jeroba, in sicer kakor, piše »Slov. Dom«, je treba, da se postavijo kmetom za jerobe n. pr. liberalni živinozdravniki. To zaničevanje naj si kmetje zapomnijo, da se bodo spomnili, kadar bodo zopet volitve in se bodo liberalci okoli njih slinili.

Boj na meji. — Št. Ilj v Slov. goricah. Iz pisave »Slov. Naroda« se vidi, da liberalci odklanjajo za Št. Ilj vsako sodelovanje v obrambnem smislu z našo stranko in našimi organizacijami. Bližajo se namreč občinske volitve. Namesto, da bi liberalci (v Št. Ilju samem jih ni) sedaj z vsemi silami pomagali, da se ta slovenska obmejna trdnjava ohrani — kljub temu, da je Šudmarka vrgla že nad milijon kron samo za ponemčenje tega kraja, — pa trobijo, da »klerikalci« niso nič storili za obrambo Št. Ilja. Narodno-obrambno delo prepuščajo samo naši stranki, žrtve tudi, delati morajo samo naši pristaši. A v najbolj neprimernem času, tik pred volitvami, delajo zgago in poskušajo zaneesti v slovenske vrste neslogo. Za enkrat rečemo le to: Vsak, kdor pošteno čuti, vsak narodni delavec nam je dobrodošel. Vsak, kdor se je hotel posvetiti narodno-obrambnemu delu v Št. Ilju in okolici, je imel zadnja leta dovolj prilike. Da se jih od liberalne strani ni nič oglašilo — kdo nosi krivdo? Slovensko ljudstvo se zdi liberalcem preveč »klerikalno«, preveč naklonjeno slovensko-narodni duhovščini. Liberalci imajo več narodno-obrambnega sklada kot mlada naša organizacija, imajo stare denarne zavode, imajo v svojih vrstah bogataše, zakaj niso ti »paralelno« vsaj »skušali« delovati v narodno-obrambnem smislu? Sicer pa bodi dovolj! Od naše strani se stori in se je storilo vse, da se ohrani v Št. Ilju slovensko lice. Če Bog dá, se bo to tudi z združenimi močmi lahko doseglo. Od ljudi, ki pišejo v »Slov. Narod«, pa upamo, da imajo še toliko poštenja, da sedaj pred volitvami, če že nočejo več sodelovati v hudem boju, vsaj ne netijo razdiralnega ognja.

Štajerske železnice. V seji dne 20. t. m. je vložil dr. Korošec predlog, da se dá tudi za zgradbo železnice Ptuj—Rogač deželna podpora. Že pri pogajanjih se je dogovorilo, da se dá tudi za slovenski štajer železnica, ako Nemci pridejo z železnico Uebelbach—Peggau. Ker se je to zgodilo, vložili so slovenski poslanci omenjeni predlog, ker je ta železnični načrt edini tudi v detaljih izdelan ter zrel za izvedbo. Razen tega se je v železničnem odseku za železnico Polzela—Motnik še razen 200.000 K dovolilo nadaljnjih 50.000 K deželnega doneska, tako da ostane za in-

niki morali imeti ponoči luč prižgano. — Finančni referent deželne odbora pl. Kaan poroča v tajni seji o najetem deželnem posojilu 10 milijonov K in se poročilo vzame na znanje. — V javni seji predlaga Schultwohl (krščanski socialc), da pride njegov predlog, da se naj uvede volilna dolžnost za državnozbornske volitve, na vrsto v prihodnji seji. — Prihodnja seja se vrši v ponedeljek popoldne.

GORISKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica. Deželni zbor je v svoji večerajšnji popoldanski seji razpravljal o davku na vino. Govoril je Fon, ki je ostro nastopil proti kakršnemukoli davku na vino. Končno je dr. Flego predložil zbornici vnovič predlog dež. odbora z dostavkom, da je producent od davka izključen. Predlog se je odkazal odseku. Odkazalo se je več predlogov dež. odbora odsekom in odobri'lo več poročil. Šolskemu odseku se je izročil predlog posl. Rojca, naj se na goriških ljudskih in meščanskih šolah uvede le slovenski, oziroma laški učni jezik. Istotako je bil sprejet predlog posl. Rojca, naj dež. odbor čimprej predloži načrt za ustanovitev deželne zavarovalnice proti ognju, toči in za življenje. Šolskemu odseku se je odkazal Dominicov predlog za izboljšanje učiteljskih plač. Odklonjen je bil Rojcev predlog, naj se finančni odsek pomnoži na devet članov. Poslanec Fon je interpeliral naučnega ministra, če so mu znane poverebe v okrajnem šolskem svetu goriskem za časa nadzornika Finžgarja in kako misli država povrniti davkoplačevalcem poverjeni denar. Prihodnja seja bo v sredo.

NAŠI ZAVEZNIKI.

Rim. »Giornale d'Italia« napada Di San Giuliana, ker se poda v Opatijo na sestanek z Berchtoldom, ne da bi se umaknili dekreti princa Hohenloheja v Trstu. Tudi mu ni všeč, da se princ Wied pelje na avstrijski ladji v Drač.

PARDINAL KATSCHTHALER ZBOLEL.

Solnograd. Kardinal dr. Katschthaler je včeraj vsled starostne slabosti omedlel, a se je danes nekoliko pozdravil.

PREVEČ MEDICINECV.

Dunaj. Medicinska fakulteta je stavila naučnemu ministrstvu primerne predloge, da se naval slušateljv na medicinsko fakulteto omeji.

REŠENA ČAST.

Budimpešta. Advokat dr. Aleksander Babocsay in njegov svak nadporočnik Štefan Hajdu sta se zaradi razprtij v rodbini dvobojevala in je bil Hajdu, ki služi pri 12. pešpolku, ustreljen.

ODKRITJA »GOLOS MOSKOY« GLEDE STALIŠČA NEMČIJE IN AVSTRIJE NA PRAM POLJAKOM.

Lvov. »Slovo Polskie« in »Gazeta Varšavska« ponatiskujeta članek lista »Golos Moskoy«, ki odkriva, da vsakokrat, kadar hoče Rusija Poljakom dovoliti večje pravice, protestirata proti temu nemška in avstrijska diplomacija. Ko so leta 1905. hoteli dati poljskemu kraljestvu avtonomijo, sta Nemčija in Avstrija Rusiji zapretili, da rusko Poljsko anektirata. Tudi zdaj skušajo nemški in avstrijski diplomati vplivati na rusko vladu, da bi ne dala Poljakom večje svohode. Največja sovražnika poljsko-ruskega sporazuma sta, kakor piše »Golos«, nemška in avstrijska diplomacija, ki sploh delata baje vedno le na to, da slovanske narode razdvajata.

ODVETNIK DEFRAVDANT.

Dunaj. Dvorni in sodni odvetnik dr. Robert Glauber, ki je defraudiral zaupani mu denar klientov, je bil aretiran.

AVSTRIJA SE ODPOVE PROTEKTORATU V ALBANIJI?

Kolin. »Kölnische Volkszeitung« je dobila z Dunaja poročilo, da so dunajski merodajni krogi mnenja, da naj se Avstrija protektoratu nad albanskimi katoličani odpove. Vrše se tozadevna živahna pogajanja med Dunajem, Rimom in Vatikanom. Pogoji za opustitev protektorata je, da se avstrijsko kulturno delo v Severni Albaniji ne ustavi in da princ Wied sklene z Vatikanom konkordat. Skrbri pa merodajni krogi v tem slučaju, kaj bo s protektoratom Albancev v Srbiji, ki bi se dosledno tudi moral opustiti.

PRIPRAVE ZA KRONANJE PRINCA WIEDA.

Drač. Mednarodna kontrolna komisija izdeluje program za kronanje princa Wieda. Princa bo spremljala v Drač tudi francoska ladja. Oblegovalno stanje v Valoni se je danes odpravilo.

Z BOGOM — DODEKANEZOSI

London. S posredovanjem angleške vlade se je med laškimi kapitalisti in angleškimi koncesionarji (od strani Turčije) dosegel sporazum glede železnice Smyrna—Aidin. Ta koncesija, ki preide zdaj na Lahe, je odškodnina Italiji za dvanajsteroočje, katero bo Italija takoj in brezpogojno zapustila.

PRINC WIED IMA VELIKO PRIJATELJEV.

Malta. Angleška križarka »Gloucester« je odplula v Trst, da spremlja princa Wieda, ki se bo peljal na avstrijski ladji »Taurus« v Drač, na tej poti. Kakor znano, bo spremljala princa tudi laška ladja »Quarto«. Ali bo Wieda spremljala tudi avstrijska vojna ladja, pa ni sklenjeno.

RUSKI DIPLOMATIČNI AKTI GLEDE BALKANSKE KRIZE.

Peterburg. Ministrstvo za zunanje zadeve je izdalo zbirko diplomatskih aktov glede balkanske krize. Najprej se je Rusija prizadevala za reforme, potem pa je skušala doseči, da velesile izjavijo, da nimajo na Balkanu iskati nobenih osvojitvev. Glede Albanije je Rusija zastopala mnenje, da je to stvar vseh velesil, v čemer je zmagala. Rusija je za Srbijo in Črnogoro dosegla Prizen, Peč, Djakovico in Dibro ter politično in gospodarsko neodvisnost potom jadranskega pristanišča. Potem se je Rusija trudila poravnati spore med Balkanci in je Bulgarijo opetovano svarila. Končno se je prizadevala doseči, da ne bi Rumunici Sofije zavzeli.

OBSOJENA SOCIALNODEMOKRAŠKA VODITELJICA.

Frankobrod. Znan socialnodemokraška voditeljica Roza Luxemburg je bila na eno leto ječe obsojena, ker je na nekem shodu izjavila: Če pride vojška, se mi orožja ne bomo posluževali!

OBISK NEMŠKEGA CESARJA NA KRFU.

Krf. Kraljica Sofia grška, sestra nemškega cesarja, je prišla semkaj, da sama vodi priprave za sprejem svojega brata.

MEHIKANSKA JUNAŠTVA.

Washington. Angleški farmer Benton, ki ga je vjel vodja mehiških vstašev, Villa, je bil »vojnopravno« ustreljen.

POMORŠČAK USTRELIL POVELJNIKA.

Rio Janeiro. Poveljnika tu nahajajoče se nemške vojne ladje »Kaiser«, »Schädlerrja, je nek pomorščak ustrelil.

POŽAR NA ŠTAJERSKEM.

Kapfenberg. V jeklenarni »Böhlerwerke« je v oddelku za modele izbruhnil požar, ki je uničil vso zalogo. Škoda je zelo velika.

POŽAR SLADKORNE TOVARNE.

Praga. Tovarna Teller za sladkor v Sedlicah je do tal pogorela in znaša škoda 3 milijone kron.

ŽELEZNIČNI ROPARJI.

Newyork. V Alabami so trije roparji ustavili ekspresni vlak, oropali 14.000 dolarjev, potem odpeli lokomotivo in se na njej odpeljali.

Izpred sodišča.

Tožba proti »Slovenskemu Narodu«. Dne 13. septembra l. 1913. v svoji številki 210 je prinesel »Slovenski Narod« notico: »Idrijski klerikalni mistifikatorji še vedno ne dajo miru. Zopet so na grd način mistificirali napreden list. Naj si tudi pretvarjajo svojo pisavo in skušajo z največjo rafiniranostjo izbrisati sled svojemu lepe mu dejanju, vendar se ne motimo, da trdim, da se je najnovejša mistifikacija pripravila v pisarni c. kr. rud. svetnika Pirnata, kjer se tudi kujejo najnesramnejši dopisi za »Našo moč«; kot pisca mistificiranega inserata pa si upamo pokazati z vso gotovostjo na rudniškega pisarja Frana Blažiča. Pri zadnji mistifikaciji pa je z ozirom na razne okrogle pisave moralo sodelovati več klerikalnih piscev, ki imajo svoje gadje gnezdo v prej omenjeni rudniški pisarni. Naj ta dična klerikalna družba pazi na svoja početja, ker končno utegne dati odgovor pred sodiščem.« Z ozirom na to notico so se čutili seveda Franc Blažič i. dr., ki so uslužbeni v pisarni c. kr. rud. svetnika Pirnata v Idriji, skrajno žaljene. Vložili so vsled tega po pisarni dr. Pegana obtožbo proti odgovornemu uredniku »Slovenskega Naroda« in bi se imela vršiti 27. t. m. pred ljubljansko poroto glavna razprava o tej obtožbi. Danes ali pa prihodnji ponedeljek pa prinese »Slovenski Narod« izjavo sledeče vsebine: »Meseca septembra pret. leta nas je neki neznani dopisnik mistificiral na ta način, da je našemu upravništvu doposlal kot inserat poziv na narodni napredni tabor, ki naj bi se bil vršil dne 7. in 8. septembra 1913 v Ljubčevu pri Idriji. V tem pozivu se je več uglednih idrijskih meščanov postavilo javnemu zasmehovanju. Z ozirom na to mistifikacijo priobčil je naš list v številki 120. z dne 13. septembra 1913 med dnevnimi novicami pod zaglavjem: »Idrijski klerikalni mistifikatorji« notico, v kateri se je trdilo, da se je ta mistifikacija pripravila v pisarni c. kr. rudniškega svetnika Pirnata, da je pisec inserata g. Fran Blažič, rudniški pisar v Idriji, ter da je pri tej mistifikaciji sodelovalo še več drugih oseb, ki so v isti pisarni uslužbene. Ker

nočemo prizadetim gg. delati nikake krivice, izjavljamo, da so bile te trditve popolnoma neosnovane in da nimamo nikakega povoda več, iste še nadalje vzdrževati. Uredništvo »Slovenskega Naroda«. — Uredništvo »Slov. Naroda« se je ob enem obvezalo plačati tudi vse stroške, ki so v tej zadevi narasli v pisarni dr. Pegana. Kakor je iz tega razvidno, je bil obrekovalec na strani »Slov. Naroda« in ne v pisarni c. kr. rudniškega svetnika Pirnata.

Pred tukajšnjim deželni sodiščem: Pred vzklicnim senatom se je vršila zadnji tork dne 17. t. m. vzklicna razprava v zadevi Jere Klofutar iz Kranjske gore. Jera Klofutar je ugledna posestnica v Kranjski gori, ki ima pa to napako, da je vedno zvesta pristašinja S. L. S. To je dalo povod liberalnim obrekovalcem, da so to ugledno ženo ovadili radi tatvine, češ, da je pred 8 leti si na tatinski način prilastila 4—6 kosi. Dasi ni bilo za njeno krivdo prav nobenega dokaza, jo je sodnik Jenčič v Kranjski gori kljub temu obsodil samo na podlagi zagovora soočbožene ovaditeljice, znane Marije Kosmač. Tukajšnje deželno sodišče pa je Jero Klofutar po kratkem posveto vanju od obtožbe oprostilo, ker ni bil po mnenju vzklicnega senata niti najmanjši dokaz za njeno krivdo podan. S tem se je izjalovil namen liberalnih hujskačev v Kranjski gori, da bi spravili Jero Klofutar za prihodnje občinske volitve od volilno pravico, kakor se je izjalovil tudi njihov namen, na enak način spraviti ob volilno pravico našega pristaša Jožefa Lavtičarja, hotelirja v Kranjski gori. Sicer bodo pa nekateri obrekovalci dobili še za svoje obrekovanje primerno plačilo pri sodišču. — Isti dan se je vršila pred tukajšnjim deželnim kot vzklicnim sodiščem tudi vzklicna razprava proti Antonu Slavcu iz Kranjske gore, ki je obdolžil našega somišljenika Simona Mertelj iz Gozda pri Kranjski gori, da mu je baje pred 25 leti ukradel neko konjsko odejo. Ne da bi Slave doprinesel niti najmanjših dokazov za svojo trditev, ga je sodnik v Kranjski gori oprostil. Deželno sodišče v Ljubljani pa je vzklicu Simona Mertelj, ki ga je zastopala pisarna dr. Pegana, ugodilo in naprednjaku Slavcu za njegove besede 7 dni strogega zaporu s postenjem naložilo.

Iz Žužemberka: Dne 12. t. m. se je vršila pred okrajnim sodiščem v Žužemberku kazenska razprava proti nekemu Mirtiču. Tožil ga je gosp. kaplan Karol Gnidovec zaradi žaljenja časti, ker je razširjal o njem govorce skrajno žaljive vsebine in ker je tudi povzročil, da je prinesel v mesecu januarju tudi »Slovenski Narod« to infamno laž o kaplanu Gnidovcu. Mirtič je svoje dejanje kratkomočno tajil, kar mu pa ni veliko pomagalo. Njegovo obrekovanje se je izkazalo kot plod njegove lastne umazane domišljije. Dobil je tudi zato primerno plačilo: obsojen je bil na 14 dni strogega zaporu, poostrenega s postenjem in bo imel mož dovolj časa v tiem zatišju žužemberških zaporov premišljevat svoje grehe.

Po bolezni

nastopi navadno čas, v katerem se ozdravljenec čuti slabega in pri najmanjšem naporu utrujenega. To stanje zahteva tako pri otrocih kakor pri odraslih posebne pozornosti. Poleg tečne hrane zelo dobro služi ozdravljenec vedno lahko prebavljiva

Scottova ribjega olja emulzija

ki mu vzbudi prav posebno še veselje do jedi. V Scottovi emulziji se nahajajoče najfinejše ribje olje, odstrani prej kot skoro kako drugo sredstvo, slabost in telo okrepi ter vzbudi zopet veselje do življenja.

Scottova emulzija učinkuje v poljetu ravnotako kot v hladnejših letnih časih. Cena originalni steklenici K 2.30. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znamenju na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarnu za poskušnjo.

Baden pri Dunaju žvepleni vrelec Sanatorij Gutenbrunn in mestno zdravilišče Zdravnika-vodje: Dr. Oton pl. Aufschnalter in ces. svet. dr. D. Podzahradsy. Prospekti zastoj.

SUKNA in možno blago za gospode in gospe dobe za sebniki najboljše iz prvovrstne izvozne hiše = Prokop Skorkovský & sin = ŠAMPOLLEC (Česko) Velika izbira. — Vzorci na zahtovo franco. Novoletne vzorce se že razpošiljajo. 344

Stanovanje

na Poljanah 389 v novi villi Delarnska ulica šteč. 2 z 2 sobama in vsemi pritliklinami se odda za majev termin. Pojasnilo daje lastnik Adolf Hauptmann, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Kdor hoče dolgo živeti, naj skrbi, da si od časa do časa želodec in čreva temeljito izčisti. Ako zaostanejo v truplu ostanki, je s tem človeško zdravje in njegova sreča pokopana. Franc Jožefova grenčica je izvrstno, naravno odvajalno sredstvo, priporočano vsak čas od slovečih zdravnikov in profesorjev. Nek starejši uradnik piše: »Že več kot 30 let trpim na zaprtju. Edino sredstvo, s katerim sem si ohranjal življenje, je bila naravna Franc Jožefova grenčica, sicer bi me zdavna več ne bilo.« — Dobi se v lekarnah, drogerijah in prodajalnicah rudninskih voda.

Matere, ki imajo svoje otroke rade, jim dajo za okrepljeno dobrega mleka s Kathreinerjevo Knelppovo sladno kavo.

Kathreinerjeva se po slovitih Kathreinerjevem načinu napravi iz najboljše kave in je že 23 let zdravniško priznana krepljena pijača.

Pri nakupu se mora vedno izrecno zahtevati pristna Kathreinerjeva in za pravih zavojih s sliko župnika Knelppa.

Ovratnike za prečastito duhovščino

priporoča Josipina Podkrajšek Ljubljana, Čevljarska ulica šteč. 2 — Naročila po pošti se izvrše točno. 1537

Tržne cene.

Cene veljajo za 30 kg.

Budimpešta, 20. februarja 1914.

Pšenica za april 1914. 12 32
Pšenica za oktober 1914 11 08
Oves za oktober 7 74
trdnje.

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih ka-
tarih, obilnih in mehurnih boleznih, katero
priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno

podpiralno sredstvo

pri karlovovarijskem in drugih kopelišk. h zdrav-
ljenjih in kot poznejše zdravilo po kopeljih
24 38 in trajno porabo. I (VI).

Izvirok: Giesshübl Sauerbrunn,
železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerjskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami
in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-u, Peter Lass-
niku in Andrei Šarabonu, Ljubljana. 11

Zobna krema

KALODONT
Ustna voda

Zaradi preselitve se prodasta

2 lepi hiši

z velikim vrtom in stavbeno parcelo in sicer ena v
Vodmatu, druga pa v Sp. Šiški. Več se izve v
restavraciji »Štirna«, Sp. Šiška.

Kava se poceni!

Najfinejša Soja-Perl-bobova kava, lepo
žgana, zelo dobra in izdatna, Nikana žit-
na ali sladna kava. Razpošilja se v vse
kraje Avstro-Ogrske. Zavitek netto 4 1/2 kg

le K 4 30 franko.

Najcenejše in najboljše kavi podobno bla-
go. Naroča se pri: žganičica za kavo
»Santosa«, Kraljevi Vinohrady, 1573,
498 pri Pragi.